

Seminar "Pravne mogućnosti zaštite okoliša i kako se njima koristiti"

Zagreb, 2. - 4. prosinca 2013.

DIJALOGOM
S CIVILNIM
DRUŠTVOM
DO BOLJEG
OKOLIŠA

SLUČAJ ACCC/C/2012/66 Croatia

Patricija Granić, dipl.iur.

Ivana Grubišić, mag. iur.

Udruga Sunce

sunce

UDRUGA ZA PRIRODU, OKOLIŠ I ODRŽIVI RAZVOJ

Ovaj projekt financira Europska unija, a sufinancira Ured Vlade RH za udruge.
This project is funded by the European Union and co-funded
by the Government Office for Cooperation with NGOs.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Članak 7. Aarhuške konvencije

SUDJELOVANJE JAVNOSTI U SVEZI S PLANOVIMA, PROGRAMIMA I POLITIKAMA KOJE SE ODNOSU NA OKOLIŠ

Svaka stranka dužna je na odgovarajući praktičan i/ili drugi način osigurati sudjelovanje javnosti za vrijeme izrade planova i programa koji se odnose na okoliš, unutar jasnoga i pravičnog okvira, pruživši javnosti potrebne informacije.

U tom okviru treba primjenjivati članak 6., stavke 3., 4. i 8.

Nadležno tijelo vlasti utvrdit će koja javnost može sudjelovati, vodeći računa o ciljevima ove Konvencije. U mjeri u kojoj je to prikladno, svaka će stranka nastojati pružiti mogućnosti sudjelovanja javnosti u izradi politika koje se odnose na okoliš.

Primjedbe Sunca na izvješće

Javnost nije bila informirana niti je sudjelovala u donošenju planova gospodarenja otpadom u čitavom nizu gradova/ nema javne rasprave, javnog uvida niti objave na web stranicama

Inspekcija zaštite okoliša nije nadgledala donošenje planova

Odgovor Ministarstva

„Planovi gospodarenja otpadom prema Zakonu o zaštiti okoliša ne smatraju dokumentima održivog razvoja i zaštite okoliša, već se sukladno članku 7. Zakona o otpadu smatraju planskim dokumentima gospodarenja otpadom, za čije donošenje nije određena obveza sudjelovanja javnosti u postupku njegove izrade i donošenja...“

„Inspekcija zaštite okoliša MZOPUG temeljem članka 202. Zakona o zaštiti okoliša, nije bila ovlaštena nadzirati postupak njihove izrade i donošenja.“

*Zakon o otpadu,
NN br.178/04,111/06, 60/08,87/09*

Članak 7.

(1) Planski dokumenti gospodarenja otpadom jesu:

- **Strategija** gospodarenja otpadom Republike Hrvatske
(u daljnjem tekstu: Strategija),*
- **Plan** gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,*
- **županijski (regionalni) plan** gospodarenja otpadom i
Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba,*
- **gradski, odnosno općinski plan** gospodarenja*

Predstavka Ministarstvu

- 1) Članak 16. stavak 3. ZOZO
- 2) Članak 14. i 15. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 064/2008)
- 3) Članak 7. stavak 1 Zakona o otpadu

Odgovor Ministarstva na upućenu predstavku

Županija, općina i grad nemaju zakonom propisanu obvezu uključiti javnost u postupak donošenja predmetne planske dokumentacije..

.. a postupanja inspekcije zaštite okoliša izrijeком se odnose na dokumente održivog razvitka i zaštite okoliša, a budući da planovi gospodarenja otpadom prema mišljenju ovog Ministarstva to nisu, inspekcija zaštite okoliša nije ovlaštena narediti bilo kakve mjere u vezi s njihovom izradom i donošenjem..“

Mehanizam djelovanja Vijeća

NAČINI:

- Jedna stranka potpisnica prijavljuje drugu stranku
- Stranka stavlja podnesak vezano za vlastito poštivanje
- Sekretarijat uputi podnesak Vijeću
- Pripadnici javnosti uspostave tzv. „komunikaciju“ s Vijećem ističući prigovor nesuglasnosti s odredbama konvencije.

Nadležnost:

- 1) dati savjet i pomoć određenoj Stranci
- 2) dati preporuke Stranci
- 3) zatražiti da stanka izradi strategiju s vremenskim rokovima u svrhu postizanja suglasja s odredbama Aarhuške konvencije
- 4) u slučajevima kada javnost iznese prigovor dati preporuke stranci da provede točno određene mjere glede predmeta podnijetog od strane javnosti u komunikaciji
- 5) objaviti Izjavu o nepoštivanju odredaba Konvencije
- 6) objaviti upozorenja
- 7) uskratit posebna prava i privilegije Stranci koje ima prema Konvenciji
- 8) poduzeti i druge van sudske mjere mirnim putem

Povrede Konvencije:

- 1) Stranka potpisnica nije donijela potrebnu legislativu kojom bi omogućila implementaciju Konvencije u domaće zakonodavstvo
- 2) posebni nedostatci u mjerama koje je Stranka poduzela
- 3) povreda prava pojedine osobe
- 4) kombinacija svega navedenog

Prigovor

...

ZAKON O ZAŠTITI OKOLIŠA - članak 142.

- (1) **Javnost ima pravo iznijeti svoje mišljenje, primjedbe te prijedloge i na nacрте prijedloga planova i programa koji se odnose na okoliš, a za koje ovim Zakonom nije određena obveza strateške procjene.**
- (2) Tijela javne vlasti obvezna su osigurati **pravovremeno i učinkovito sudjelovanje javnosti** prilikom izrade i izmjena i/ili dopuna planova i programa iz stavka 1. ovoga članka koje donose u okviru svoje nadležnosti.
- (3) Popis planova i programa iz područja zaštite okoliša za koje je potrebno osigurati sudjelovanje javnosti sukladno stavku 1. ovoga članka, utvrđuje se uredbom iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona.
- (4) Uredbom iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona uz plan i program s utvrđenog popisa određuje se i koja javnost može sudjelovati u postupku iz stavka 2. ovoga članka, vodeći računa o prikladnosti sudjelovanja odgovarajuće zainteresirane javnosti s obzirom na sadržaj plana i programa s popisa.
- (5) Odredbe ovoga članka o postupku sudjelovanja javnosti ne odnose se na planove i programe koji se donose u svrhu nacionalne sigurnosti ili civilne zaštite.

Čl 14. i čl. 15. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti ne pravi razliku između planskih dokumenata i dokumenata održivog razvoja i zaštite okoliša već regulira pitanja sudjelovanja javnosti za sve postupke donošenja planova i programa

Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 064/2008)- Članak 14.

(1) *Tijelo, koje je prema zakonu, odnosno prema odluci Vlade Republike Hrvatske, te prema odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, nadležno za izradu plana i programa za koje se ne provodi strateška procjena, **dužno je na internetskoj stranici objaviti informaciju o izradi nacrtu prijedloga plana, odnosno nacrtu prijedloga programa.***

(2) *Informacija iz stavka 1. ovoga članka sadrži osobito:*

- 1. Zaglavlje tijela koje informaciju objavljuje (naziv, klasu i urbroj, datum);*
- 2. Naziv i adresu tijela nadležnog za izradu plana i programa (nositelja izrade);*
- 3. Naziv plana, odnosno programa koji se izrađuje, te njegov obuhvat;*
- 4. Popis propisa odnosno odluku slijedom kojih se plan i program izrađuje, odnosno donosi;*
- 5. Sažetak postupka koji se provodi vezano za izradu i donošenje plana i programa (redoslijed radnji i sudionike u postupku);*
- 6. Način davanja mišljenja, primjedbi i prijedloga javnosti koja je zainteresirana na nacrt prijedloga plana odnosno programa kada se izradi;*

(3) ***Planovi i programi za koje se ne provodi strateška procjena su svi planovi i programi za koje Zakonom nije propisana obveza strateške procjene, njihovo donošenje je propisano zakonom a odnose se na okoliš.***

(4) *Javnost koja ima pravo iznijeti svoje mišljenje, primjedbe i prijedloge na nacрте planova i programa iz stavka 3. ovoga članka je javnost na koju ti planovi i programi mogu utjecati prilikom provedbe.*

Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 064/2008)- članak 15.

Na sudjelovanje javnosti u postupku izrade nacrtu prijedloga zakona i provedbenog propisa odnosno drugog općeprimjenjivog pravno obvezujućeg pravila uključujući i postupke izrade nacrtu prijedloga njihovih izmjena i dopuna, a koji bi mogli imati značajan utjecaj na okoliš ili pojedine sastavnice okoliša te opterećenja, odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 14. ove Uredbe.

***Planovi gospodarenja otpadom gradova/
općina jesu planski dokumenti- no to
ih ne isključuje da budu dokumenti
održivog razvoja***

ZAKON O OTPADU- članak 43.

...

(2) Pod dokumentima održivog razvitka i zaštite okoliša u širem smislu podrazumijevaju se i strategije, planovi, programi i izvješća koji se donose odnosno koji su doneseni prema posebnim propisima u pojedinim sektorima za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja.

...

ZAKON O ZAŠTITI OKOLIŠA- članak 188.

...

U inspekcijskom nadzoru inspektor nadzire osobito:

- donošenje i provedbu dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša te instrumenata zaštite okoliša

...

Dopuštenost pritužbe

Vijeće neće razmatrati pritužbu koja je:

- *anonimna*
- *kojom bi se kršilo nečije pravo*
- *očito nesmislena*
- *koja nije u skladu s odlukom o suglasnosti ili s Konvencijom*
- *odnosi se na državu koja nije potpisnica konvencije*
- *koja se odnosi na stranku koja je istupila.*

Pitanja Vijeća

- Da li su planovi gospodarenja otpadom gradova/ općina usvojeni nakon što je RH pristupila Aarhuškoj konvenciji?
- Zakonodavni okvir u donošenju planova gospodarenja otpadom / nadležnost donošenja?
- Zakonodavni okvir u sudjelovanju javnosti?

Suprotni stavovi

STAV MINISTARSTVA:

Iako se planovi gospodarenja otpadom nazivaju planovima, to ne znači da su nužno i planovi u svojoj biti nego su provedbeni dokumenti akata više razine.

STAV SUNCA:

Gospodarenje otpadom, uporaba i recikliranje glava su karika održivog razvitka i štednje resursa za buduće generacije te najveće opterećenje sastavnica okoliša.

Sastav Vijeća:

Predsjednik Vijeća g. **Jonasom Ebbessonom** iz Švedske dekanom i profesorom na pravnom fakultetu u Stockholmu zasjedalo je u sljedećem sastavu:

- **Alexander Kodjabashev** iz Bugarske, stariji partner u okolišnoj odv. firmi Dobrev& Partners u Sofiji
- **Pavel Černy** iz Češke, stariji partner u firmi Šikola & partners u Brnu
- **Ion Diaconu** iz Rumunjske, profesor međunarodnog prava na fakultetu u Bukureštu
- **Heghine Hakhverdyan** iz Armenije, predavač okolišnog prava na Yerevan State Univerityu

Sastav Vijeća:

- **Ellen Hey** iz Nizozemske, voditelj katedre međunarodnog javnog prava u Erasmus školi prava u Rotterdamu
- **Jerzy Jendroška** iz Poljske, vodeći partner u Jerzmanski Bar & Partners odvjetničkoj firmi, profesor europskog i međunarodnog prava na Opole sveučilištu i okolišnog prava na Wroclawskom sveučilištu.
- **Gerhard Loibl** iz Austrije, profesor međunarodnog prava i prava EU na Diplomatskoj akademiji u Beču, profesor sveučilišta u Londonu
- **Dana Zhandaeva** iz Kazahstana, nezavisni konzultant o predmetima međunarodnog prava

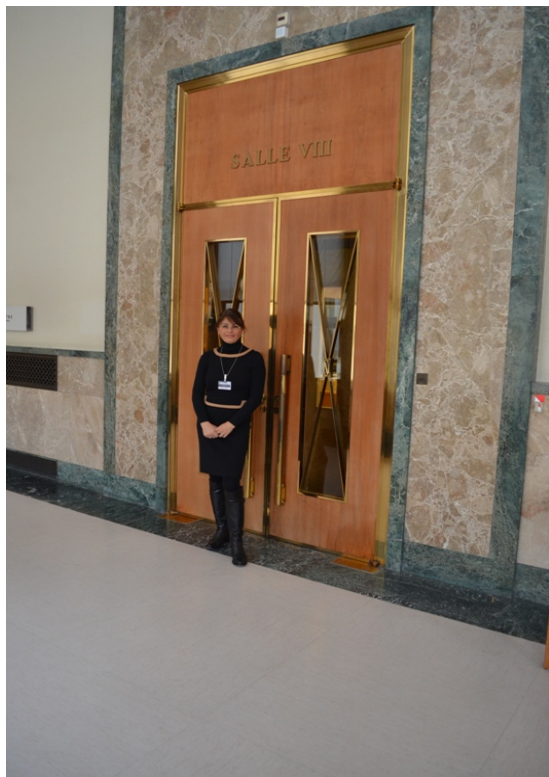

RASPRAVA GENEVA 4. prosinca 2012.

Sudjelovanje javnosti u hijerarhiji PGO

Novosti u općinskim planovima GO u odnosu na županijske planove kao osnova sudjelovanja javnosti

Sudjelovanje javnosti u postupku donošenja PGO Splita i Kaštela na inicijativu Sunca

Pitanja nakon rasprave

- Odnos između članka 14. Uredbe o informiranju i sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša i članka 16. te članka 142. Odnos gornjih članaka na članak 6. stavak 3, 4 i 8. Konvencije
- Vremenski okviri sudjelovanja javnosti
- Popis gradova/općine u kojima su planovi GO doneseni uz sudjelovanje javnosti
- Prijevod plana GO grada/općine

Zaključci i preporuke Vijeća

ZAKLJUČCI:

Vijeće nalazi sljedeće:

- a) ***Postojeće zakonodavno uređenje materije iz domene članka 7. Konvencije u RH nije uređeno na dovoljno jasan i transparentan način da bi se ispunili zahtjevi članka 7. Konvencije . Dakle, Stranka u postupku nije poštovala članak 7. Konvencije.***
- b) ***Vijeće zaključuje kako zakonodavstvo na snazi u RH nije osiguralo provođenje odredbi Konvencije kroz cijeli teritorij države na jednak način i ne pruža dovoljno jasne odredbe glede sudjelovanja javnosti tijekom postupka donošenja općinskih/gradskih planova gospodarenja otpadom te stoga RH nije u suglasnosti s člankom 3. stavkom 1. Konvencije.***

PREPORUKE:

Na temelju stavka 35. dodatka odluke I/7 Vijeće preporučuje Sastanak Stranaka da, sukladno stavku 37. dodatka odluke I/7, preporuči Stranci da u svrhu transparentnosti osigura:

- 1) ***primjerene mjere i odredbe o sudjelovanju javnosti prilikom izrade općinskih/gradskih planova gospodarenja otpadom,***
- 2) ***da uvrsti općinske/gradske planove gospodarenja otpadom na popis planova koji se odnose na okoliš, za koje nije potrebno provoditi postupak procjene utjecaja na okoliš, a u kojima mora sudjelovati javnost kako bi se osigurala jasna primjena članka 7. Konvencije na takve planove.***

Seminar "Pravne mogućnosti zaštite okoliša i kako se njima koristiti"

Zagreb, 2. - 4. prosinca 2013.

DIJALOGOM
S CIVILNIM
DRUŠTVOM
DO BOLJEG
OKOLIŠA

HVALA NA POZORNOSTI!

Patricija Granić, dipl.iur.
Ivana Grubišić, mag. iur.

sunce

UDRUGA ZA PRIRODU, OKOLIŠ I ODRŽIVI RAZVOJ

Ovaj projekt financira Europska unija, a sufinancira Ured Vlade RH za udruge.
This project is funded by the European Union and co-funded
by the Government Office for Cooperation with NGOs.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge